Rabbi Dr. Tzvi Hersh Weinreb Tisha B'Av Presentation and Webcast OU Israel Center, Jerusalem, Israel August 5, 2014

Jeremiah's Journey:

Ruin, Resilience, Redemption

This program is dedicated by Richard and Debra Parkoff in memory of Richard's parents:

Avraham ben Yitzchak Hakohen, a"h

and

Rochel Bluma bat Yehoshua, a"h

In order to best follow the presentation, I recommend that participants obtain the *Koren Mesorat HaRav Kinot*, published jointly by OU Press and Koren Publishers Jerusalem. We will be using its text, which has my translation and Rav Soloveitchik's commentary. We will not be referring regularly to page numbers in other editions, but a key to the pagination of other editions is available in this booklet.

I will be delivering commentary on the *kinot* recited. Sometimes that commentary will be on the text of the *kinot*. More often though, I will use the text as a springboard for discussion of a wide variety of subjects related to Tisha B'Av. No more than about ten *kinot* will be recited in total. The recitation of the *kinot* this year will be done by Rabbi Neil Winkler of the Young Israel of Fort Lee, N.J. I appreciate Rabbi Winkler's assistance, which will truly enhance the entire presentation.

Table of Contents

- 1. Haftarah of Tisha B'Av, Jeremiah 8:13-9:23 (pp. 184-185ff in Koren Mesorat HaRav Kinot)
- 2. Kinah 11. ויקונן ירמיהו על יאשיהו
- 3. Kinah 26. אז בהלוך ירמיהו אל קברי
- 4. Kinah 27. אז במלאת ספק יפה כתרצה
- דברי הספד. 5
  - a) Rav Ovadiah Yosef
  - b) Naftali, Eyal and Gilad
  - c) Our fallen soldiers: לכל איש יש שם (זלדה)
- 6. דברים על פולמוס קיטוס
- 7. Kinah 21. ארזי הלבנון
- 8. Kinah on Spanish Inquisition: ייליל יום שבת
- 9. (מי שברך (תוספות יום טוב)
- 10. Kinah on ת״ח ות״ט
- 11. Kinah 31. אש תוקד בקרבי
- מי שברך לחיילי צה"ל. 12
- 13. Remarks on the Importance of Personal Prayer
- תפילת אם שבנה משרת בצבא .14
- 15. Kinah 36. ציון הלוא תשאלי
- 16. שלום עליכם אתם הרבנים גאונים (Rabbi Dr. Joseph Carlebach)
- 17. Prelude to Kinah 49: עקדת רי ירמיהו (ביאלר)
  - a) Kinah 49. אלי גפשי בכי
- דברי נחמה 18.
  - * חסדי הי כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו (איכה ג:כב)
  - * (בראשית מב:יא)
  - * (במדבר לב:לב)
  - * (איכה ג:מב) מחנו ומרינו ואתה הי לא סלחת
- 19. Kinah 45. אלי ציון

Hespedim

Poetry by Zelda

לכל איש יש שם

לכל איש יש שם שַׁנָתֵן לוֹ אֱלוֹתִים ונתנו לו אביו ואמו לָכֶל אִישׁ יֵשׁ שֶׁם שַׁנַתַנוּ לוֹ קוֹמַתוֹ וְאֹפֵן חִיּוּכוֹ וְנַתֵּן לוֹ הַאריג לְכַל אַישׁ ישׁ שָׁם שַׁנַּתַנוּ לוֹ הַהַרִים וְנָתְנוּ לוֹ כְּתַלַיוּ לְכַל אִישׁ ישׁ שַׁם שַׁנָּתָנוּ לוֹ הַפַּוַּלוֹת וְנַתְנוּ לוֹ שְׁכַנֵיוּ לְכֵל אִישׁ יֵשׁ שַׁם שַׁנַתַנוּ לוֹ חֲטַאַיו וְנָתַנָה לוֹ כְּמִיהַתוֹ לכל איש יש שם שַׁנַתנוּ לוֹ שׁוֹנְאִיוּ וְנָתָנָה לוֹ אַהֱבָּתוֹ לכל אישׁ נַשׁ שׁם

לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם שֶׁנְתָנֵּה לוֹ חֲנְיוּ וְנְתָנָה לוֹ מְלַאכְתּוּ שְׁנְתָנוּ לוֹ תְקוּפוֹת הַשְּׁנְה וְנְתַוּ לוֹ עִוְרוֹנוֹ לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם וְנְתַוּ לוֹ הַיָּם מִוֹתוֹ.

EACH OF US HAS A NAME

Each of us has a name given by God and given by our parents

Each of us has a name given by our stature and our smile and given by what we wear

Each of us has a name given by the mountains and given by our walls

Each of us has a name given by the stars and given by our neighbors

Each of us has a name given by our sins and given by our longing

Each of us has a name given by our enemies and given by our love

Each of us has a name given by our celebrations and given by our work

Each of us has a name given by the seasons and given by our blindness

Each of us has a name given by the sea and given by our death.

Kinah on Spanish Inquisition

יְיֵלִיל יוֹם שַׁבְּּת... חֲגָכָּה מַר תִּוְעָק...

אַיךּ נָתְּקוּ אֹהָלֵי / מִמַּחֲנֵה הָעִבְרִים אַבֶּל יָחִיד עֲשִּׁי־לָךְ מִסְפַּד תַּמְרוּרִים.

יִצְעַק מֶרָה מִנְיֵן / הַשְּׁבוּעוֹת שִׁבְעָה מִי יַשְׁלִים מִסְפַּר / אֵרְבָּעִים יוֹם וְתִשְּׁעָה וְיוֹם נְתִינַת הַתּוֹרָה / נָאֶנָח עַל הָרָעָה מִי פְּשָׁעִיו יִתְנַדֶּה / בְּנֶפֶשׁ וִכְנִעָה וּמִי יִתְעַנָּה וְיָצוּם / בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים וּמִי יִתְעַנָּה וְיָצוּם / בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים אַבֶּל יָחִיד עֲשִׂי־לָךְ מִסְפֵּד תַּמְרוּרִים.

אוֹי אָמְרָה סְבָּה / אֵיךְּ אוֹר סְבִּי קְדַר יְאֵיכָה תַּהַלֵּל / בְּיָמֵי לֹא נִסְדָּר יְשִׂמְחַת צְּרָבָה עְרְבָה / וְהוֹד הַהְדֵּס נֶצְיָּר יְהַלּוּלֶב יִתְאוֹנֵן / וּפְּרִי עֵץ הָדָר יְיוֹם שִׂמְחַת תּוֹרָה / לֹא־תֹאֵר וְלֹא הָדָר וּמֵאָה בְּרָכוֹת בְּיוֹם / אֵיכָה לֹא נָאֲמָרִים אֵבֶל יָחִיד צֵשִּׂי־לָךְ מִסְפֵּד תַּמְרוּרִים.

צַעֲקַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ אָב / נְשְּמְעָה לְמֶרְחַקִּים וּבְּכְתָה הַתּוֹרָה / מִי מִצְוֹתִי יָקִים מִתְחַנָּנָה לְאֵל עֶלְיוֹן / מִתּוֹךְ בּוֹר מַעֲמַקִּים סֹב וְהוֹשִׁיעָה אֱלֵי / שׁוֹשַׁנַת הָעְמַקִים וְהַעֲלֵה לְעִיר מִקְדְּשִׁי / כָּל יִשְׂרָאֵל חֲבֵרִים.

(נעתקה מתוך מתזור ספרדי בכתב־יד מהמאה הי"ז, ספריה ממלכתית האמבורג, ע"י ר. בן־אורי) קוֹל כְּחוֹלָה שָּׁמֵעְתִּי / בְּכִי מִכָּל עֲבָרִים קוֹל גּוֹלַת סְפָּרֵד / צוֹעֵק מִן הַּמְצָרִים כִּי שֻׁדְּדָה אַדִּרְתָּה / בִּין וְאֵבֵי יְעָרִים הֵן לְוֹאת רֹאשִׁי אֶקְרַח / וְקוֹלִי בְּמֶרָה אָרִים בַת עַמִּי חָגְרִי שֵׂק / וְהִתְפַּלְשִׁי בַּעֲפָרִים אֵבֶל יָחִיד עֲשִׁי לָךְ מִסְפַּד תַּמְרוּרִים.

יְיֵלִיל יוֹם שַׁבָּת / אֵיךְ נָתִים בִּי שְׁבְתוּ וּבִי מֵרֹאשׁ בֵּינָם / וּבִין אֵל בְּרִית כָּרְתוּ וְצִיצָת בְּמֵר יֹאמֵר / לוֹבְשֵׁי אֵיךְ כְּצִיץ נִכְרְתוּ וּמִילָה נָאֲנָקֶת / מוּלֵי אֵיךְ נִצְמְתוּ יְשָׂח תְפִלִּין קוֹשְׁרֵי / אֵיכָה בְּתָפֵל הוּמְתוּ הַתְּעַלְלוּ־בָם זָרִים / נֶהֶרְגוּ בְּיָד אֵכְזָרִים אֵבֵל יָחִיד עֲשִׁי לָךְ מִסְפַּד תַּמְרוּרִים.

תַּנְבָּה מֵר תִּוְעֵק / מִי יַעֲלֶה גֵרוֹתָי וְיַצֵנָה יוֹם פּוּרִים / מִי יִקְרָא מְּגְּלּוֹתָי וְתַּרִמְצֵּוֹת יְקוֹגֵן / אוֹי עֵל שִּׁמְחוֹתָי אֵיךְ חָמֵץ יֵאָכֵל / בִּימֵי מְנוּחוֹתָי וְיִסְפִּר הַתַּלְמוּד / וְלָבַשׁ בִּגְדִי שַּׂקִים וְסִפְּרֵי הַתְּלְמוּד / וְלָבַשׁ בִּגְדִי שַּׂקִים וּבִת עַמִּי בְּכָל־וֹאת / הוּבְאָה בְּמַחְשֵׁפִּים וּבַת עַמִּי בְּכָל־וֹאת / הוּבְאָה בְּמַחְשֵׁפִּים

Kinah by Tosfos Yom Tov

Kinah on Tach VeTat

יִשְּׂרָאֵל לִסְנְּלָתוֹ בְּחַר לוֹ יָהּ. יא. יִשְׂרָאַל אֵין טֶלֶךְ וְאֵין שָׂר. אֵין זָבַח וְאֵין טַצְּבָה; וַהִּוְנַח מִשְּׁלוֹם נַפְּשִׁי נָשִׁיתִי מוֹבְה. וְהָוְמָה תַאֲנִיָּה נַאֲנִיָּה בְּקַרְיָה הוֹ מִיָּה, הוֹטָיָה וּצְנָחָה נְדוֹלֶה וּנְהִי נָהִי נִהְיָה – פִּי חַפָּאחָם כָּבְדָה מָאֹד וְאַשְׁמָחָם כִּי רַבָּה – כִּי לֹא הִשְּאִירוּ מָחְיָה בִישְׂרָאֵל. ישראל. הָרָאִיתְ אֲשֶׁר עֲשְׂתָה מְשְׁבָה יִשְׂרָאֵל מִי כְּמוֹךְ אֲשֶׁר חָרֶב נַּאֲנְחָדְּּ, יַשְׂרָאֵל בָּעטִים לְטָשָׁל וַלְשָׁנִינָה. וָהָן עַפָּה אֱלֹהִים בָּאוֹ גוֹיִם בְּנַחֲלְחָהְּג אָבָדו בַּגּוֹיִם וְאֵין לֻהֶם תַנִינָה. בּסְסוּ מָלְדָּשֶׁרְ וְהָרְסוּ מִוְבְּחוֹתִיךְ – עַהָה בָּאִים לְהַפִּיל אֵלֶיךּ הְפָּלֶה וּחְחָנָה – יַשְּׂרָאָל. מַה־שבו אֹהֶלֶיף יַעַקֹב מִשְׁכְּנֹתֵיף יִשְׂרָאֵל. דַבֶּת צְּדָרוֹנִי מִנְעוֹרֵי יֹאמֵר נָא יִשְׂרָאֵל נוֹשֵע בַּוְיֵ הְשׁוֹעַת עוֹלְמִים. יִשְׂרָאֵל גֹשוּ הַנָּה וְשִׁמְעוּ אָחָזוּם שוּעָלִים קְשַנִּים מְחַבְּלִים כְּרָמִים; אַת דְּבְרֵי יָי אֱלֹהֵיכֶם. וֹבְנְדִיכֶם וֹלְבַבְּכֶם קּרְעוֹג ן אַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִידֵם לֹבְאֵר שַׁחַת אַנְשֵׁי דָמִים כָּי פָּרָצוּ וְדָמִים בְּדָמִים נָגָעוּ רַקִים וּפּוֹחֵוִים וְלְסְמִים נִלְחָמִים בְּיִשְׂרָאֵל. ישראל. עַם שְׂרִיבִי חָרֶב הָלוֹהְ לְהַרְגִּיעוֹ יִשְׂרָאֵל סִיג כְּלֶם נְחֹשֶׁת וּבְרִיל וּבַרְנֶל וְעֹפֶּרֶת יָעוֹלֵלוּ כַגָּפֶּן פְּלֵישַׁת יִשְּׂרָאֵל הַנִּשְׁאָרָתוּ יִשְּׂרָאֵל דָּיִטְרְּ בְּנֶפֶן עַל מֵיִם שְׁתּיּלָה: בם דַם נַפָּשוֹת נָקיָם נִמְצָאוּ בְמַחְמֶּרֶת – בָּאנוּ בְּפַעַמַקֵּי מַיִם וְטָבַענוּ בִּיוֵן מְצוּלָה. הַשְּׁלִיהְ מִשְּׁמֵיִם אֶרֶץ תִּפְּאֶרֶת שְׁבוֹר וְרוַע יָוְנִים וְכָל־כְּבוֹר בֻּדְר תַּעֲשֶׂה כָלָה. כִּי עֲשׂוּ וִפְָּה וּנְבָלְה בַּיִשְׂרָאֵל. יִשְּׂרָאֵל עַל בָּטוֹתֶיךְ חֲלָלִים נִמְצְאוֹ בִמְסִלּוֹת. בִּי הַשַּׁמוּ כַּמָּה מֵאוֹת קָהָלּוֹת. יַשְּׂרָאֵל הָבוּ לֶכֶם דָבָר וַעֲצָה הַלוֹם. עַרִי יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל עָרִים נְּדוֹלוֹת – כִּי תוֹרָתֵנוּ הַיָּקְרָה טִפְּנִינִים וְפַפִּיר וְיַהֲלוֹם ַהַבָּאִים מַהַשְּׁבִי בָנֵי הַגּוֹלֶה הָקְרִיבוּ עַלוֹת בַאַלֹהֵי יִשְּׂרָאֵל. _ קרעו לְנְרֵים וְשָּׁטוּ עֶּרְיָה לְבְלוֹם יִשְׂרָצֵּל פֶּה אֶחָד צְעַקוּ שְׁטַע יִשְׂרָצֵל וְקִּדְשׁוּ הַשֵּׁם. יוֹלִיכֵם יַיָ אֶת־פַּצַלִּי הָאָוֶן שָׁלוֹם עַל יִשְּׂרָאֵל. ַחַלְלֵיהֶם הַשְּׁלֶכוּ וּפִּגְרִיהֶם הָעֻלָּה בָאָשְׁםוּ יִשְּׂרָאֵל וִיהוּדָה עוֹד רָד עִם אֵל יִ זֶת יָקְרָא בְשֵׁם יַעַלְב וְהִקְרִיב אוֹתוֹ לְאָשֶׁם וָעם קדוֹשִים נָאֲטָן. אִישׁ חַי רַב פַּעַלִים מַקַבִּצָּאֵל, יִשְׂרָאֵל. ווֶה יָכְתּוֹב יָדוֹ לַיְיֵי וּבְשֵׁם םוֹרֵנוּ הָרֵב רַבִּי סִיכְל חֶמְדַת יִשְּׂרָאֵל – יִשְׂרָאֵל צֹאן מַרְעִיתֶה נִשְׁ חֲ פוֹ בְחַ לֶּ פוֹ תוַחָרָ בוֹת נוֹרָא אֱלֹהִים מִפְּקְרָשֶׁירְ אֵל ישְרָאֵל. וָקָבָרוּ חַיִּים אֲנֶשִׁים שָׁלֵמִים וִילָדִים הְּמִימִים בְּרִיאוֹת וְטוֹבוֹת. יַשְׂרָאַל וַבְּחֵיהֶם אֲשֶׁר וָבְחוּ עַל פְּגִי הַשְּׂרָה. וָהָרְגוּ זֶרַע אֱטוּנִים הַטוֹנִים לַאֲלָפִּים וְלַרְבָבוֹת וֹאת חוֹרַת הָעֹלָה הִיא הָעֹלֶה עַל מוֹקְרָה: לִישְׁרַאֵּל. הַכֹּהַנִים וְהַלְנִיָם וְשֶׂרֵי הָאֶבוֹת - פַּעַל יָם שַרוּ וְאָמָרוּ מִוְמוֹר לְתוֹדָה יַשָּׂרָאֵל קַדוֹשוֹ לבָוֹה נֵפֶשׁ לִמְתַעַב גּוֹי לַעָבֶד מוֹשָׁלִים. כַּתָבוּ לָכֶם אֶת־הַשִּירָה וְלַמְּדָה אֶת־בְּנֵי־יִשְּׁרָאֵל. שם ישָרָאַל יָוְטוּ לַעַקוֹר הַיָּנָנִים הַנְבְוִים וְהַשְּׁפֵּלִים: יִשְׂרָאֵל חָמָם הָסִירוֹ וַעשוּ מִשְׁפֵּט וּצְדַקָה. בְּרִית יִכְרוֹתוּ אָהֶלֵי אֱדוֹם וְיִשְׁטְעֵאלִים הָתְפַּפוּ שַׂקִים וְקָרָאוּ אֶל אֱלֹהִים בְּחָנֶקה. המלו להפות מללים בָּאִישׁ יִשְּׂרָאֵל. וּנְשַׁלְּטָה פָּרִים שְּׁפָּתֵינוּ וְכִקְטֹרֶת סַפִּים הַקָּה – יַשְּׂרָאֵל רָאוּ כִּי לְכַד הָאוֹרֵב. וֹרָשֶׁה אַחַת מִן הַפָּאתֵים מִפַּשְׁקִה יִשְּׁרָאֵל. הוֹפְאֵי הַתּוֹרָה בַּעֻלֵי תָרִיסִיוָ רַב וְצוֹרֶב; יָשָׁרִים וּתְמִימִים שַף וְנְשִׁים בְּרְחוּ לְקַ״ק גַמְרָב – יִשְּׂרָאֵל טוֹב זָנַת. אוֹיֵב יִרְדָּפוֹ עֵד חוֹבָה. ַ טִיִשְׂרָאֵל. נוְנַשְׁכוּ אֶת־הָעָם וַיָּמֶת עַם רָב וָהָגַה שַׂר יָנָן בָּא <u>ויַה</u>רוֹג אַלְפֵּי רְבָבָה; בָּשִים וּבְתוּלוֹת עַנוּ טִּפְאוֹ בֵּת הַשׁוֹבֵבָה – יִשְׂרָאֵל שׁוּבָה עַד וְיָ אֱלֹהֶיךְּוּ אָטֶת נָכוֹן הַדָּבָר גָעָשְׂחָה הַתּוֹעַבָה הַוֹּאת בְּיִשְּׂרָאֵל. הַיוֹם אָם בְּקוֹלוֹ חִשְׁטָעוֹ וִשְׁלֵח טִשִּיחֶךְּ. קנוֹאֲמוֹ: וַשָּׁב יַיָ אֱלֹהֶיהָ אֶת־שְׁבוּחְהְ וַרְחֲמֶךְ – יִשְׂרָאֵל יָיָ הוּא חֶלְקַם וְנַחַלְחָם. וָאֶל הַתִּנַת עַמְּךְ יִשְּׂרָאֵל. וְשָׁמַעָהָ אֶל הָפִּלַת עַבֶּדֵיה עם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם נְדִיבֵי הָעָם בִּמְחַקְק בְּמִשְׁעַנֹתָם. – הַּלְרִיבוּ אָת־חַשָּאתָם וְאָת־עֹלֶחָם יִשְׂרָאֵל מְלַקַּמֶם לְאָחָד אֶחָד וְתִקְרָא שְׁנַת שְׁלוֹטִיג וָאֵלֶה יָצְאוּ מָן הָעֵיר לֹקְרָאתָם וַיִּהְיוּ לְיִשְׂרָאֵל. הַשְּׁמִיעָם: נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַפִּיּג בַּתַלָּתִי שָׁפַרְהִּי וְנְפַּרְהִּי כַרְמִי – יִשְׂרָאַל כַּצֹאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוֹעָה נָפּוֹצוּג. יַשְּׂרָאֵל. וַשַבְתִּי אֶת־שָׁבוּת עַמִּי בִּי קְדָרִים גָאֶסְפּוּ וִינָנִים עֻלֵי נִקְבְּצוּוּ רַגְּלֵיהֶם וִידֵיהֶם קָבְּצוּ

וְגַם אֶת־הַמֶּת יֶהֱצוּ

וַיְרָעֵצוּ נַיִּרֹצְצוּ אֶת־בְּנֵי יִשְּׂרָאֵל.

מי שברך לחיילי צה"ל וכוחות הביטחון

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הוּא יְבָרֵךְ אֶת־חַיָּלֵי צְבָא הַהְגַנָּה לְיִשְׂרָאֵל וְכֵּוֹחוֹת הַבִּּטָּחוֹן, הָעוֹמְדִים עַל מִשְׁמֵר אַרְצִינוּ וְעָרִי אֶלֹהֵינוּ מִנְּבוּל הַלְּבָנוֹן וְעַד מִדְבַּר מִצְרִים, וּמִן הַיָּם הַנָּדוֹל עַד לְבוֹא הָעֲרָבָה, וּבְכָל מָקוֹם שֶׁהֵם — בַּיַבָּשָׁה בַּאֲוִיר וּבַיָּם.

יתֵן יהוה אֶת אוֹיְבֵינוּ הַקָּמִים עָלֵינוּ נְגָּפִים לִפְנֵיהֶם. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִשְׁמֹר וְיַצִּיל אֶת חַיָּלֵינוּ מִכְּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכְּל נֶגֵע וּמַחֲלָה וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיהֶם.

יַדְבֵּר שׁוֹנְאֵינוּ תַּחְתֵּיהֶם וִיעַטְּרֵם בְּכֶּתֶר יְשׁוּעָה וּבַעֲטֶרֶת נִצָּחוֹן. וִיקָיַם בָּהֶם הַכָּתוּב: ״כִּי יהוה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלְּחֵם לָכֶם עִם־אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם,״ וְנֹאמֵר אָמֵן.

www.eGabbai.com

For a Son Serving in the Army

My God in heaven, Lord of Hosts, Who rules with a high hand over the heavens and the earth: I offer my prayer to You from the depths of a mother's heart. My God and God of my forefathers—hear my prayer in Your great mercy. The time has come for my son to join the ranks of those who fight for our country to maintain its security and to erase the plotting and wickedness that threaten the homeland and its inhabitants. I am thankful to You, my God in heaven, for granting me a child whose limbs are strong, who is able to bear arms in the noble war for our country.

But my maternal heart is fearful and trembles at the thought of the dangers and temptations that surround him. He is young and lacking in experience, far from the teaching of his mother and the guidance of his father. His heart may easily be drawn after some forbidden thing and come to sin. Therefore, I pour my supplication before You, Almighty God of heaven. Spread Your protection over him, shield him, and surround him in Your great kindness. Nurture and strengthen within him every refined emotion, every positive intention, every remembrance of parental guidance that is imprinted on his soul, that he always have in mind proper ethics and fear of God, that he not become alienated from the face of his fathers, that his life in the military not harden his heart, and that the seductive sinful voices not influence him.

Bless us, my God, with the wisdom and strength to oversee his actions, to fulfill his difficult mission properly. That he not act in a way which is treacherous or immoral, that he not submit to error or hesitation. See to it that he listens to the voie of his commanders, that he be faithful and prepared to sacrifice, devoted to his flag.

On the day that he is called to go out onto the battlefield, where death reaps its harvest; there, God in heaven, envelop him with Your mercy. Hopefully, Your lovingkindness will be his shield and his armor; there, strengthen his right arm, reinforce his courageous heart, and may the remembrance of the heroes of Israel inspire him hat he go out to battle with joy and enthusiasm and courage and discipline, so that he honors his God and commitment to his state, nation, and land.

My God in heaven, lend Your ear to my prayer, may a mother's blessing hover over him, may this blessing be a protective banner and at the end of his service, may he return healthy in body and soul, decorated with a medal honoring him for fulfilling his obligations, so that my heart can rejoice to thank and praise Your great Name. Amen.

אם שבנה משרת בצבא %

״חֲגוֹר־חַרְבָּךְ עַל־יַרַךְ גָּבּוֹר, חוֹדְדְּ וַהַדְרֶדְ, וַהַדְרָדְ צְלַח רְכָב עַל־דְּבַר־אֲטֶת וענוה־צדק ותוֹרְדָ נוֹרָאוֹת יִמִּינֶדְ״

(תהלים מה 4–5).

לִי שָׁבַּשָּׁמִים, אֵל צְבָאוֹת, הַמּוֹשֵׁל בְּיֶד רָמָה בַּשָּׁמִים וּבָאָרֶץ, אֵלֶידְ
אָשָּׁא הְפִּלָּתִי מִמַּעֲמַמִּי לֵב אֵם. אֱלֹהַי וֵאלֹהַי אֲבוֹתַי, שְׁמַע הְפִּלְתִי
בְּרַהְים: מָלְאוּ יְמִי בְּנִי לְהִצְטָרֵף לְשׁוּרוֹת הַלּוֹחֲמִים לְמַעֵן
אַרְצֵנוּ, לִשְׁמֹר עֵל בִּטְחוֹנָה וּלְהָסִיר מִרְמָה וָרָשַע הַמְאַיְמִים עַל
הַמְּכוֹרָה וְיוֹשְׁבָיהָ. מוֹדָה אֲנִי לְפָנֵיךָ, אַלִי שֻׁבַּשָּׁמִים, שֶׁנָתַתָּ לִי יֶלֶּד שֶׁאַבָּרִיי
הַסְנִיך, שֶׁנְּלַחָּמֶת מִצְוָה עֵל אַרְצֵנוּ.

אַהְ לִבִּי, לַב אֵם, חָרֵד וְרוֹטֵט בְּזָרְרי אֶת הַפַּכְּנוֹת וְהַפְּתּוּיִים הַסּוֹבְרִים אוֹתוֹ. צֶעִיר וַחֲסַר נְפָּיוֹן הוּא, רְחוֹק מְתוֹרֵת אָמוֹ וּמְמוֹסֵר אָבִיוֹ. עֵל-נְקַלָּה אוֹתוֹ. צֶעִיר וַחֲסַר נְפָּיוֹן הוּא, רְחוֹק מְתוֹרֵת אָמוֹ וּמְמוֹסֵר אָבִיוֹ. עֵל-נְקַלָּה עֲשֵׁנִי לְבָּנִיךְ, אֲל שָׁמֵים כִּל-יָכוֹל. פְרשׁ עֻלָיו אֶת חָסוּתְּה, הֱיֵה לוֹ לְטָגַוּ תְּחַנְּתִי לְפָּנֶיךְ, אֵל שָׁמֵים כּּל-יָכוֹל. פְרשׁ עֻלָיו אֶת חָסוּתְה, בֶּל בַּנְנָה טוֹבָה, עַּעֹף אוֹתוֹ בְּרב חַסְרְּךְ. אֵמֵץ וְחַזַּק בּוֹ כָּל הַרְגָשָׁה נַעַלָּה, כָּל בַּנָּה טוֹבָה, כָּל זִכְּרוֹן שֶׁל מוּסֵר הוֹרִים הַשְּבוּע בְּנַבְּשוֹ, שֶׁלְעוֹלְם זַעַמְדוּ לְנָגֶד עֵינִיו תּוֹרַת הַמּוֹלְת הָצִל אִיתְנַבֶּר לָאֱמִינַת אֲבוֹתְיו, שֶׁחָיֵי הַצְּבָא וְהַנָּשֶּׁק לֹא הַפֹּתוֹי הֹדּוֹנִים שׁל החטא לעוֹלם לֹא ישׁלטוּ בּוֹ. יִשְׁנִי את לבּוֹ, שׁהְוֹלות הפתוּי הזרונִים שׁל החטא לעוֹלם לֹא ישׁלטוּ בּוֹ.

בֶּרְכֵנוּ, אֱלֹהַי, בְּחָכְמָה וּבְכֹחַ לִשְׁקֹד עֵל מַעֵשָׂיו, לְמַלֵּא תַּפְּקִידִיו הַקּשִׁים כַּהֲלָכָה. שָׁלֹא יָבוֹא לִידִי בְּגִידָה אוֹ עֲבֵרָה, שֶׁלֹא יָבוֹא לִידִי טְעוּת אוֹ פָּקפּוּק. עֵשֵׂה שַׁיִּשְׁמַע בָּקוֹל מְפַקּדִיו, נֶאֱכֵוְ וְנָכוֹן לְהַקְרִיב, מָסוּר לְדִגְלוֹ.

וּבֵּיוֹם שֶׁיִּקֶּרֵא לָצֵאת אֶל שְׁרֵה הַקְּרָב, שָׁם קוֹצֵר הַפָּנֶת אֶת יְבוּלוֹ, שָׁם, אֵלִי שֶׁבַּשָּׁמֵים, פְּרִשׁ עֻלִיו אֶת רַחֲמֶיךָ. מִי יִתֵן וְיִהְיָה לוֹ חַסְדְּדְּ מָגן וְשִׁרְיוֹן, שָׁם חַזֵּק אֶת זְרוֹעוֹ, צוֹק אֹמֶץ בְּלְבּוֹ, וְתֵן לְיִכְרוֹן גִּבּוֹרֵי יִשְׂרָאֵל לְצֵוּוֹת עֵל חָזֵהוּ, שֶׁיֵצֵא לַקְּרָב בְּשִּׁמְחָה וּבְהַתְלַהֲבוּת וּבְאֹמֶץ־לֵב וּבְקֹר־רוּחַ יִשְׁמֹר עֵל כְּבוֹר אֱלֹהָיו וְעֵל גַאֻמָנוּתוֹ לַשַּׁלִים, לִעֲמוֹ וּלְאַרְצוֹ.

אֵלי שֶׁבַּשָּׁמַיִם הַאָּזִינָה לְתְפַּלֶּתִי, תַּן לְבְרְכֵּת הָאָם לְרַחֵף מֵעֶלָיו, תִּהְיֶה זֹאת הַבְּרֶכָה לְנֵס מְגוֹנֵן, וּבְתֹם שֵׁרוּתוֹ יָשׁוּב, בָּרִיא בְּגוּפוֹ וּבְנַפְשׁוֹ, עֲטוּר אוֹת הוֹקָרָה עַל מִלוּי חוֹבוֹתָיו, לְשִׂמְחַת לִבִּי, לְשֶׁבָּח וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךְּ הַבְּּרוֹל. אָמֵן.

Kinah by Rabbi Dr. Joseph Carlebach

תפלה לפני פנוי עצמות הרכנים נ"ע (יום מ' אייר)

שלום עליכם, אתם הרבנים הגאונים, עליכם השלום חכמים ונבונים אשריכם ואשרי מנת חלקיכם כי חוצה נפוצו מעינותיכם, מעינות התורה שמפיכם לא פסקה, שלמדתם לכל דורשיה מדבש מתקה וגם עתה מחיל אל חיל הליכותיכם ומלאכי מעלה סביבותיכם והנה ה' נצב עליכם, על כן גם זה בית קבריכם ששם אתם מושכבים לישן עד עת תחייתכם למקדש נחשב בעיני

כל בני קהלתכם

ודמינו בנפשינו שבית עולמים תהיה מנוחתכם ושכבתם ואין מחריד שלום תרדמתכם

ועתה בעונותינו הרבים היתה יד ה' בנו ובאבותינו בקדושים אשר בארץ המה ואדירי כם כל הפצנו ונאלצנו בעל כרחנו להוציאכם מקבריכם, אתם כהני עליון, ישיני עפרנו אוי נא לנו שכך נגזר עליכם ועלינו, כיום דין עברה וזעם הוא לנו יום זה הרדת מתינו

ובלב נשבר ונדכה אנו נגשים פה אל מקום דמעותינו ותפלתנו אשר רצו כולם אבניה ואת עפרה יחוננו ללקט עצמות גופכם המהור בכל מיני מהרה ותאמרנה כל עצמותיכם "זו תורה וזו שכרה" שהשלכתם מקברותיכם לכן נאספנו פה כולנו זוכרי צדקת אבות לבקש מכם סליחה ומחילה וכפור חמאות

אל נא תשיתו עלינו חמאת אשר נואלנו ואשר חמאנו
ולא עלתה בידינו להגן עליכם במצור ובמצוק אשר קרנו
ואתם חסידי ה' צדיקי עולם וגאוני תורה
אל תחדלו מלהתפלל בעדינו לפני א־ל גדול ונורא
וירחם על פלימת צאן עמו הנשארה, דור יתום ואין לו אב השרוי בצרה
וירויח לנו וישמחנו כימות ענה אותנו ויחזקנו בתורה ובמצוות
שמסרתם לנו

ואתם תהיו שלום, שלום לנשמותיכם ושלום למשכבותיכם תחת כנפי השכינה יהיה כבוד מנוחותיכם במעלות קדושים ומהורים כזוהר הרקיע מזהירים

צרורים בצרור החיים באור עולם לנו מאירים עד בלע המות לנצח ומחה ה' דמעה מעל פנינו ומעל כל הארץ יסיר ה' חרפתנו במהרה בימינו ונאמר אמן!

Kinah by Rabbi Yehuda Bialer

עקדת רבי ירמיהו

לוכר הצדיק הקדוש רבי ירמיהו קאליש ז"ל מאופולה שנרצה בשנת תש"ב בורשת, הי"ד.

> יוֹם אַכְּזְרִי מְפַּרְפָּר, הַשְּׁמָיִם מְקַלְחִים אַשׁ, הוֹמָה כְּכֵּר־מַסְּעוֹת, צֹמֶת דְּרָכִים לְלֹא שוּב, הַמְּרְצֶפֶת מוּבֶּסֶת דָּם, בְּדֶמֵע הַמְּסִיל צְּקוּב, וְשָׁמוֹת בְּסְחִי וִשְׁפָּכוֹת, שְׁטָן צִפְּרְנִיו לוֹטֵש.

ּלְּכִי יְלָדִים, אָמָהוֹת נִפְּלָצוֹת, נָאצִי צוֹרֶחַ־גוֹצֵשׁ, רַבִּי יִרְמִיָהוּ צּל צָקַדָּה, צְטֶרֶת טַלִּית צְּטוּף, תָּפִלָּה שִּׁפְתוֹתִיו רוֹחֲשׁוֹת, חָוֵּר, זַצְּה שָׁטוּף, הַבָּאצִי מִצְלִיף, בּוֹצֵט וְהוּא זְקוּף בָּאוֹת לְרֵש.

שְׁמוּרוֹת צֵּינְיו צֲצוּמוֹת, צְּקוֹן לַחֲשׁוֹ יְצַק, טִפּוֹת דָּם מְטַפְּטְפוֹת וְהוּא לְנֹגְשָׁיו יִלְעָג. לֹא נִכְנַע, לֹא הִפְּסִיק, צֲדֵי פְּסַע פְּסִיעוֹת שֶׁלֹש.

> הַנָּאצִי משְׁתּוֹלֵל, חִיל־חָרוֹן אוֹתוֹ אָחַנ – רֵגְלֵי רַבִּי כוֹשְׁלוֹת, לַמְּרוֹם כַּפִּיו פְּרֵשׁ... הַבְּהִיק יְרִי... וְעָמֵד מִדְּפֹק הַלֵּב הַקְּרוֹש.

> > ורשה מש"ח.

Bibliography

אהרונסון, הרב יהושע משה. **עלי מרורות**.

אריאל, יגאל. **אגדה של נחמה**.

באואר, יהודה. הרהורים על השואה.

באומל, יהודית. קול בכיות: השואה והתפלה.

ביאלר, יהודה ליב. אשדות ימים.

ולנר, אלתר. **אומה במאבקיה**.

ולנר, אלתר. עשרה הרוגי מלכות.

ידידיה, אסף, וכו' (עורכים). זיכרון בחפר.

כהן, הלל. **תרפ"ט: שנת האפס בסכסוך היהודי-ערבי**.

לביא, ד"ר עליזה. **תפילת נשים**.

מלבי"ם. ירמיהו.

פנקוס, הרב שמשון. נפש שמשון על תהלים.

פרבשטיין, אסתר. בסתר רעם.

פרנקל, יונה. עיונים בעולמו הרוחני של סיפור אגדה.

קלמנסון, בני. **על מה אבדה הארץ**.

שטיינמן, אליעזר. **צנצנת המן**.

הפטרה שחרית תשעה באב.

ספר גזרות ת"ח ות"ט.

ספר עמק הבכא וספר הזכירה.

Bibliography

Berkovitz, Eliezer. Faith After the Holocaust.

Carlebach, Rabbi Naphtali. Joseph Carlebach and his Generation.

Carlebach, Rabbi Shlomo. Ish Yehudi: The Life and Legacy of a Torah Great.

Chazan, Robert. In the Year 1096.

Chernofsky, Phil. And Every Single One Was Someone.

Desbois, Patrick. The Holocaust by Bullets.

Eagleton, Terry. On Evil.

Flannery, Edward. The Anguish of the Jews: 23 Centuries of Anti-Semitism.

Frank, Gerald. The Deed.

Lau, Binyamin. Jeremiah: The Fate of a Prophet

Moses, Naftali. Mourning Under Glass: Reflections on a Son's Murder.

Zelda. The Spectacular Difference: Selected Poems.

Princes Among Men: Memories of Eight Young Souls.

Kinot in Other Editions

קינות ליום ט, באב

<u>ירושלים</u> 49	ART SCROLL 158	ZEIGELHEIM 17	ROSENFELD 93	<u>н&м</u> 16	1) איכה אצת באפך
50	162	18	94	17	אאדה עד חוג השמים (2
51	166	18	96	17	3) איכה תפארתי
54	174	20	99	19	4) איכה ישבה
56	182	22	102	21	5) איכוז אלי
57	188	23	104	22	6) אהלי אשר תאבת
59	192	23	109	22	7) אי כה אמר
68	228	29	111	2.8	8) זכור אשר עשה צר בפנים
69	234	29	120	28	9) אם תאכלנה נשים פרים
72	242	31	123	30	10) לך דיי הצדקה
74	250	32	125	31	ארזי הלבטן אזירי התורה (11
76	256	34	127	33	12) החרישו ממני ואדברה
78	262	35	129	34	13) ואת נוי רוטאת השמימה
81	272	37	132	36	14) מי יתן ראשי מים
83	280	39	135	38	15) אז בהלוך ירטיהו
84	284	40	136	39	6) אז במלאת ספק יפה
91	306	44	144	43	17) אש תוקד בקרבי
92	312	45	146	44	18) אצבעותי שפלו
94	316	47	148	46	אבל אעורר (19
96	320	48	150	47	20) יום אכפי הכבדתי
96	322	49	151	48	21) שכרתי ולא מיין
97	326	49	152	48	ציון חלא תשאלי (22
99	332	51	154	50	ציון קחי כל צרי גלעד (23
100	338	52	155	51	ציון עטרת צבי (24
105	358	56	161	55	25) שעלי שרופה באש
	384	****			26) קינה על חורבן האחרן
111	392	61	176	61	אלי ציון ועריה (27